

Дигитално гражданство

Основен въпрос

Как да бъдем пълноценни граждани в интернет-обществото?

Обзор на урока

В днешно време голяма част от общуването, разпространението на информация и служебните ангажименти са свързани с използването на социални мрежи и облачни технологии. Това предполага задочни разговори с други потребители, използване на чужди / споделени материали и осъществяване на дискусии по определени теми.

Общувайки чрез социалните мрежи, някои потребители използват неприемлив език. Други споделят умишлено невярна или обидна информация, а не са малко и случаите, когато социалните мрежи се използват за организиране на измами или друга незаконна дейност.

В процеса на работа ще бъдат засегнати трите основни аспекта на дигиталното гражданство:

- уважение към човека от другата страна,
- коректност към групата за споделена информация,
- пълноценно използване на мрежата за организиране на събития.

Цели на урока:

Учениците ще могат да:

- Разбират какво означава да уважаваш чуждото мнение;
- Ползват и споделят информация като спазват правилата за коректност;
- Се включват в събития, като се съобразяват със законовата уредба;

Начало на урока – 10 минути. Встъпителна част

Дискусия по следните въпроси:

- До каква степен социалните мрежи са определящи за личните ви отношения?
За учебната дейност? За извънкласните интереси?

- Възможно ли е разрушаване на дългогодишни приятелства поради необмислено и неправилно използване на социалните мрежи?
- До каква степен можем да разчитаме на интернет – пространството за безопасно споделяне на документи, за откриване на вярна информация и за организиране на събития?

Учениците споделят личния си опит и гледна точка. Дискусията завършва с изводи за огромните възможности, които ни предоставя интернет, но и за опасностите, които крие неправилното използване на социалните мрежи и на Интернет като цяло.

Казуси – 30 минути.

Казус 1: ученик 1 открива в социалната мрежа скандална информация за ученик 2. Коментира поведението му и споделя информацията в други социални мрежи. Темата предизвиква интерес, но се оказва, че не е вярна. Ученик 1 е наказан от училищните власти за уронване престижа на своя съученик.

Анализирайте случая от гледната точка на ученик 1 и на ученик 2, както и от гледна точка на училищните власти. Как може да се разреши създадения проблем?

В процеса на работа учениците изясняват правилата за коректно споделяне на информация, за проверка на получена информация и за последствията от необмислени действия в мрежата.

Представят позицията на училищните власти, както и на двамата ученици.

- Къде са нарушенията на ученик 1 от гледна точка на училищните власти?
- Възможни гледни точки на ученик 1 – информацията е от значение за класа като колектив, публикувана е в публичното пространство и не е опровергана нито от ученик 2, нито от други потребители.

Изказват аргументирано мнение за наказанието на ученик 1 – разпространил е невярна информация без да я провери; не се е свързал с ученик 2 да го информира за съществуващата публикация; не се е свързал с автора на публикацията. Възможно ли е ученик 1 да е споделил невярна информация с цел да навреди?

Според вас каква трябва да бъде реакцията на съучениците спрямо ученик 1 и спрямо ученик 2?

Казус 2: предстои организиране на базар с цел подпомагане на ученик с двигателни проблеми. Акцията се организира чрез отворена група в социална мрежа и добива популярност, създадени са много артикули за базара и като цяло е събрана достатъчна сума за едномесечна рехабилитация на ученика, но организаторите злоупотребяват със събраните средства.

Учениците дискутират и изказват мнения.

- Реални ли са профилите на организаторите на събитието?

- Кой би трябвало да се включи в разследването и разрешаването на проблема?
- Допуснат ли е някакъв пропуск още в началото на организирането на събитието?
- Как се очаква да реагира обществото спрямо извършителите?
- Възможна ли е основателна причина за подобни действия от страна на организаторите?

Учениците осъзнават, че независимо от благородните подбуди за едно или друго събитие, информацията и хората, свързани с нея трябва да се проверяват и да се убедим в автентичността на сведенията.

Престъпленията във виртуалното пространство са по-трудни за разкриване, така че е в наш интерес да не се доверяваме на непроверени източници. Въпреки това съществува механизъм за разкриването им и всеки би трябвало да съдейства на ангажираните с тази дейност служби. Нека не забравяме, че и измамниците могат да бъдат потърпевши.

Достатъчна ли е наказателната отговорност, наложена от наказателните органи? Има ли право обществото – и до каква степен – да изолира и порицава извършителите на незаконни деяния / измами?

Заклучителна част – 5 минути.

Учениците обобщават резултатите от работата си и достигат до извода, че в дигиталното общуване трябва да се спазват същите етични и правни норми, както и в реалното общуване. По този начин социалните мрежи могат да бъдат полезни както за междуличностните отношения, така и за споделянето на информация и за организирането и популяризиране на събития. Единствено коректното използване на интернет може да гарантира нашия статут на дигитални граждани на света.

- Дигиталното гражданство е много повече от обсъдените в тази разработка ситуации. За пълното обхващане на темата е препоръчително периодично да се провеждат дискусии, засягащи и други аспекти на интернет-обществото.